

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞININ BAĞIMLILIKLA MÜCADELE HİZMETLERİNE DAİR ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI (*)

Amaç

MADDE 1- (1) Bu çalışma usul ve esaslarının amacı, bireyin ve toplumun sağlığını, güvenlik ve geleceğini tehdit eden her türlü bağımlılığa karşı Başkanlık personelinin manevi rehberlik, manevi bakım/destek sağlaması ve din hizmeti sunmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu çalışma usul ve esasları, bağımlılıkla mücadelede toplumun bütün kesimlerine sunulacak Başkanlık hizmetlerini kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu çalışma usul ve esasları, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna ve 18/09/2014 tarihinde Diyanet İşleri Başkanlığı ile Türkiye Yeşilay Cemiyeti arasında imzalanan işbirliği protokolüne dayanmaktadır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu çalışma usul ve esaslarında geçen;

- a) AMATEM: Sağlık Bakanlığına bağlı Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezlerini,
- b) Bağımlı: Kişiyi ruhen ve bedenen olumsuz yönde etkileyen maddeleri kullanan, bundan dolayı zarar gördüğü halde bu maddelerin kullanımını bırakamayan kimseyi,
- c) Başkanlık: Diyanet İşleri Başkanlığını,
- ç) Başkanlık personeli: Başkanlık taşra teşkilatında görevli kadrolu, sözleşmeli, vekil ve geçici personeli,
- d) ÇEMATEM: Sağlık Bakanlığına bağlı Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı Araştırma Tedavi ve Eğitim Merkezi'ni,
- e) DHYS: Din Hizmetleri Yönetim Sistemini,
- f) Koordinatör: Bağımlılıkla Mücadele Koordinatörünü,
- g) Müftülük: İl ve ilçe müftülüklerini, ifade eder.

Müftülüğün görevleri

MADDE 5- (1) Müftülüklerin, bağımlılıkla mücadele çalışmaları kapsamındaki görevleri şunlardır.

- a) Bağımlılıkla mücadele kapsamında yapılacak olan iş ve işlemleri yürütmek.
- b) Bağımlılıkla mücadele kapsamında önleme, talep azaltımı, manevi rehberlik, manevi destek ve ilgili kurumlarla birlikte sosyal uyum çalışmaları gerçekleştirmek.
- c) İl müftüsü, il müftü yardımcısı, ilçe müftüsü veya koordinatör marifetiyle bağımlılıkla mücadele çalışmalarında ilgili kurum, kuruluş ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmak.
- ç) Bağımlılıkla mücadele kapsamında vaaz, hutbe, özel irşat programları, eğitim, konferans, panel, sosyo-kültürel etkinlik vb. çalışmalar düzenlemek.
- d) Başkanlık personelinin bağımlılıkla mücadele kapsamında gerekli eğitimi alması için çalışmalar yapmak.

(2) Müftülük, bağımlılıkla mücadele hizmetlerinin sistematik bir şekilde gerçekleştirilmesi için bu çalışmaları koordinatör ile yürütür.

(3) Müftülükler, bağımlılıkla mücadele ile ilgili yapılacak faaliyet, çalışma, toplantı, ziyaret vb. durumlarda koordinatörler için gerekli kolaylığı sağlar, imkân ve alan oluşturur.

(*) 5/7/2017 tarihli ve 18242 sayılı Başkanlık Onayı ile yürürlüğe girmiştir.

Koordinatör

MADDE 6- (1) Koordinatör, il ve ilçelerde bağımlılıkla mücadele hususunda yürütülecek hizmetleri koordine etmek üzere Başkanlıkça görevlendirilir.

(2) Görevlendirilecek personelde öncelikle Başkanlık tarafından yapılan bağımlılıkla mücadele eğitim programlarına katılmış olma şartı aranır. İhtiyaç olması halinde dini yükseköğrenim görmüş personel de görevlendirilebilir.

(3) İlde görevlendirilen koordinatörler, il müftüsü, il müftü yardımcısı veya il müftüsünün uygun göreceği kişiye; ilçede görevlendirilen ise ilçe müftüsüne bağlı olarak çalışırlar.

(4) Koordinatöre, bağımlılıkla mücadele çalışmaları için görevlendirildiği saatlerde ikinci bir görev verilmez.

Koordinatörün görevleri

MADDE 7- (1) Koordinatörün görevleri şunlardır.

a) Başkanlıkça toplumun bağımlılık konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesinde aktif rol almak.

b) Bağımlılıkla mücadele kapsamında il ve ilçelerde eğitim, konferans, çalıştay, panel, toplantı vb. programları koordine etmek.

c) Belirli gün ve haftalar ile bunların dışında hutbe, vaaz, toplantı, konferans, sohbet vb. çalışmalarda bağımlılıkla mücadele konularına yer verilmesine yönelik çalışmalar yapmak.

ç) İhtiyaç duyulması ve gerekli görülmesi halinde Başkanlık personelinin aylık toplantılarında ve hizmet içi eğitim seminerlerinde bağımlılıkla mücadele konularında personelin bilgilendirilmelerine yönelik çalışmalar yapmak.

d) Cami, Kur'an kursları, Aile ve Dini Rehberlik büroları, gençlik merkezleri, yurtlar veya Müftülüğün uygun göreceği mekânlarda öğrencilere, gençlere ve vatandaşlarımıza yönelik eğitici toplantılar düzenlemek.

e) Kur'an kursu öğretmenleri ile Aile ve Dini Rehberlik Bürolarında çalışan personelin konuyla ilgili seminerler almasına yönelik çalışmalar yapmak.

f) Görev verilmesi halinde ilgili kurum, kuruluş ve sivil toplum kuruluşları ile ortak çalışmaların koordinesini yürütmek.

g) Türkiye Yeşilay Cemiyeti şubeleriyle yapılacak ortak çalışmaları yürütmek.

ğ) İl ve ilçelerdeki Denetimli Serbestlik Müdürlükleri ile yapılacak ortak çalışmaları yürütmek.

h) İlgili amirin onayıyla valilik/kaymakamlık bünyesindeki İl/İlçe Uyuşturucu ile Mücadele Koordinasyon Kuruluna katılım sağlamak.

ı) AMATEM, ÇEMATEM'lerle iletişim ve işbirliğini sağlamak.

i) Bağımlılıktan kurtulmak isteyenlerin tedavi merkezlerine ulaşabilmelerini sağlamak.

j) Bağımlılık hususunda başvuran kişiye ve/veya ailesine rehberlik etmek.

k) Bağımlılık tedavisi yapılan yerlerde verilen manevi bakım/destek hizmetleri ve programlarını düzenleyip takip etmek.

l) AMATEM ile ÇEMATEM'lerde bağımlılara yönelik eğitim ve rehabilitasyon programlarına katkı sağlamak.

m) Bağımlılara yönelik manevi bakım/destek hizmetini hastaneyle iletişim ve işbirliği çerçevesinde gerçekleştirmek.

n) Madde bağımlılığı tedavisi görmüş, tedavisi devam eden ya da risk altında bulunan kimselerin veya ailelerinin istemeleri halinde Kur'an-ı Kerim öğretimi, ilmihal bilgisi, manevi rehberlik hizmeti, Umre programları, ziyaretler, geziler, sosyo-kültürel etkinlikler vb. faaliyetler gerçekleştirmek.

o) Madde bağımlılarıyla çalışan diğer Başkanlık personeliyle eşgüdüm ve koordinasyon halinde çalışmak.

ö) Bağımlılıkla mücadele konusunda mahallinde yürütülecek çalışma program ve projeleri geliştirmek.

p) Bağımlılık tedavisi görmüş kişilerin sosyal uyumuna katkıda bulunmak ve bu konuda diğer kurum, kuruluş ve sivil toplum kuruluşlarıyla gerçekleştirilen ortak çalışmalarını yürütmek.

r) Bağımlılara yönelik yürütülen hizmet ve çalışmalarını her ayın ikinci haftasının son gününe kadar; bir önceki yıla ait raporlar ile yeni yıla ait planları ise her yıl ocak ayı sonuna kadar da hazırlayarak DHYS'ye işlemek.

AMATEM'lerde yapılacak manevi destek hizmeti

MADDE 8- (1) AMATEM'lerde müftülük tarafından yapılacak manevi destek hizmeti, aşağıdaki ilkeler çerçevesinde yürütülür.

a) Çalışmalar, madde bağımlılığı tedavisinin hassasiyetleri göz önünde bulundurularak hastane ile etkin bir işbirliği halinde gerçekleştirilir.

b) Manevi desteğin her aşamasında doktor, psikiyatr, psikologlar ile ortak programlar, çalışmalar düzenlenerek iletişim halinde olunur.

c) Manevi destek sürecindeki gelişmeler hastane yönetimiyle paylaşılır.

ç) İhtiyaç olması halinde hasta yakınlarına yönelik manevi danışmanlık hizmeti sunulur.

d) Manevi bakım/desteğin daha iyi yapılabilmesi için hastane içerisinde her türlü toplantıya katılım sağlanır; rehberlik ve danışmanlık yapılır.

e) Hastaların moral ve motivasyonunu artırmaya yardımcı olmak, hayata bağlılıklarını güçlendirmek, kendileriyle barışık olmalarını sağlamak, manevî sapmalarını ve korkularını gidermek amacı gözetilir.

f) Hasta, hasta yakını veya hastane personelinin talebiyle dinleme, anlama, anlamlandırma metotlarına ağırlık vererek multidisipliner bir şekilde manevi destek hizmeti sunulur.

g) Kişinin ihtiyaçları tespit edilerek kişiye ve duruma özel bir yöntem takip edilir.

ğ) Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen "Personel Gizlilik Sözleşmesi" hükümlerine bağlı kalınır.

h) Manevi destekle ilgili olmayan konuları ilgili uzmanlara ve hastane yetkililerine yönlendirilir.

(2) AMATEM'lerde manevi destek hizmeti veren personel, haftanın belirli günleri burada görevlendirilir. Bu personele, görevlendirildiği günlerde ikinci bir görev verilmez.

Bağımlılıkla mücadeleye yönelik hizmetlerde dikkat edilecek hususlar

MADDE 9- (1) Bağımlılara yönelik manevi rehberlik hizmeti sunulurken aşağıdaki hususlara riayet edilir.

a) Bağımlılıkla mücadelenin her aşamasında gerekli bilimsel, pedagojik kriterlerle, bu alanda mücadele eden kurum ve kuruluşlarla eşgüdüm halinde hareket edilir.

b) Başkanlık personeli, periyodik olarak birim amirini; ihtiyaç duyulan ve gerekli görülen durumlarda da birim amiri ve ilgili diğer kurumları bilgilendirir.

c) Bağımlılıkla mücadeleye yönelik tüm çalışmaların çocukların, gençlerin ve yetişkinlerin hassasiyeti gözetilerek yaş, eğitim durumu vb. etkenler gözetilerek yapılması sağlanır.

ç) Bağımlılardan gelecek olan talepler, ilgili kurumlarla işbirliği içerisinde değerlendirilir.

d) Alana yönelik etkili ve verimli çalışma yapabilmek için madde bağımlısının ailesi, yakınları ve kurumların bilgisi dâhilinde hareket edilir.

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu çalışma usul ve esasları, onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu çalışma usul ve esasları, Diyanet İşleri Başkanı yürütür.